

Směrnice **B06 – revize 1**

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a pohybu v kolejišti

Tento dokument je řízeným dokumentem dle ČSN EN ISO 9001 (v platném znění) a v elektronické podobě je udržován na podnikové počítačové síti. Před použitím vytištěného dokumentu je povinností zaměstnance se přesvědčit, že pracuje s posledně platným (aktuálním) zněním. (Vzhledem k tomu, že směrnice nebo její revize je vždy vydávána v úplném znění, stačí porovnat označení směrnice a číslo revize nebo datum vydání).

Tento dokument je výhradně duševním vlastnictvím DPMB, a.s.

Jakékoliv další využití (kopírování, opisování, předávání či prodej) lze provádět pouze s jejím písemným souhlasem.

Vypracoval:	Ing. Zdeněk Zapletal, Bc. Václav Richter, DiS., MBA
Přezkoumal:	v rámci připomínkového řízení
Za správu směrnice odpovídá:	vedoucí odboru Technický provoz infrastruktury
Vydal:	odbor integrovaného systému řízení
Schválil:	Ing. Miloš Havránek - generální ředitel

Obsah:

1	ÚVODNÍ USTANOVENÍ	3
2	POUŽITÉ ZKRATKY	3
3	SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY	3
4	ÚVOD	4
5	ZÁKLADNÍ POJMY	4
5.1	Všeobecně.....	4
5.2	Tratě, koleje, průjezdný průřez.....	4
5.3	Výhybky	4
5.4	Zastávky	5
6	ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	5
6.1	Vedoucí pracovníci	5
6.1.1	Povinnosti vedoucích pracovníků	6
6.2	Pracovníci	7
6.2.1	Povinnosti pracovníků	7
7	PODMÍNKY PRO BEZPEČNOU PRÁCI PRACOVNÍKŮ	8
7.1	Práce a pohyb pracovníků v kolejišti	8
7.2	Práce v obvodu zastávek	8
7.3	Práce a pohyb pracovníků ve vozovnách a areálech	9
8	OSTATNÍ BEZPEČNOSTNÍ ZÁSADY	9
9	ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ	10

Příloha č. 1 – Návěsti a návěstidla – minimální znalost

1 Úvodní ustanovení

- 01 Tato směrnice má za úkol zamezit vzniku pracovního úrazu při pohybu a výkonu pracovní činnosti pracovníků na provozované tramvajové dráze či v její blízkosti.
- 02 Tato směrnice řeší pohyb pracovníků na tramvajové dráze v majetku či správě DPMB, které jsou situovány na samostatném drážním tělese a dále jako součást pozemní komunikace. Při pohybu pracovníků na tramvajových drahách zřízených jako součást pozemní komunikace platí souběžně i bezpečnostní předpisy pro pohyb pracovníků na pozemní komunikaci.

2 Použité zkratky

DPMB	Dopravní podnik města Brna, a.s.
TT	tramvajová trať
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
MPBP	místní pracovní a bezpečnostní předpisy

3 Související dokumenty

Právní předpisy:

- 100/1995 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví podmínky pro provoz, konstrukci a výrobu určených technických zařízení a jejich konkretizace, v platném znění
- 101/1995 Sb. Vyhláška, kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, v platném znění
- 101/2005 Sb. Nařízení vlády o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, v platném znění
- 168/2002 Sb. Nařízení vlády, kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky, v platném znění
- 258/2000 Sb. Zákon o ochraně veřejného zdraví, v platném znění
- 262/2006 Sb. Zákoník práce, v platném znění
- 266/1994 Sb. Zákon o drahách, v platném znění
- 309/2006 Sb. Zákon o zajištění dalších podmínek BOZP, v platném znění
- 361/2000 Sb. Zákon o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění
- 361/2007 Sb. Nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, v platném znění

Směrnice:

- B03 MPBP pro trolejové vedení
- B18 MPBP pro měření na zpětném kolejovém vedení
- B37 MPBP provozu a údržby elektrických výhybek tratí elektrické dráhy
- P03 Způsobilost k výkonu pracovní činnosti
- T08 Provozně technické podmínky tramvajových tratí na území města Brna a v jeho okolí
- T30 Elektrické ovládání výhybek pro tramvaje

4 Úvod

- 01 Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci je nedílnou součástí plnění pracovních úkolů ve všech oblastech tramvajového provozu. Bezpečnost práce na tramvajové dráze pak podmiňuje dokonalá znalost předpisů s bezpečností souvisejících a tato znalost je nedílnou součástí kvalifikačních předpokladů každého pracovníka.
- 02 Tato směrnice stanovuje základní podmínky a předpoklady k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Předpis je závazný pro všechny zaměstnance DPMB a pro ostatní právnické a fyzické osoby, které na základě smluvního vztahu vykonávají pro DPMB práce nebo jinou činnost.

5 Základní pojmy

5.1 Všeobecně

- 01 Tramvajová trať je soubor stavebně – technických zařízení, umožňující jízdu kolejových drážních vozidel. Tramvajová trať může být vedena na:
  - a) pozemní komunikaci jako její přímá součást
  - b) pozemní komunikaci stavebně oddělené od ostatních částí komunikace – zvláštním tělese (tramvajový pás)
  - c) samostatném drážním tělese (tramvajovém tělese mimo pozemní komunikaci).
  - d) mostech a mostních podjezdech a tunelech
- 02 Obratiště je takové zařízení na trati (smyčka, trojúhelník, vozovna, kolejová spojka), které umožňuje obrácení drážních kolejových vozidel do opačného směru.
- 03 Kolejová síť je souhrn všech tramvajových tratí včetně obratišť, odstavných a manipulačních kolejí a kolejí vozoven a dílen.

5.2 Tratě, koleje, průjezdný průřez

- 01 Tramvajová trať se skládá z tělesa tratě, trolejového vedení a ze zastávek; nezbytnou součástí tramvajových tratí jsou měnirny a kabelové vedení.
- 02 Tramvajové tratě v Brně mají koleje o normálním rozchodu 1 435 mm.
- 03 Každé koleji přísluší průjezdný průřez. Průjezdný průřez je obrys obrazce v rovině kolmé k ose koleje, který vymezuje vzdálenost vně ležících staveb, zařízení a předmětů od středu koleje a temene kolejnic tak, že vzniká na koleji volný prostor pro bezpečný průjezd tramvají.
- 04 Zasahují-li do sebe vzájemně průjezdné průřezy dvou sousedních kolejí, které jsou pojížděny stejným směrem, tvoří spolu tyto koleje kolejovou splítku.
- 05 Námezník označuje místo mezi dvěma sbíhajícími se kolejemi kolejového rozvětvení nebo křížení nebo místo mezi dvěma kolejemi kolejové splítky, kam až může bezpečně zajet čelo vozidla, aniž by vůz bránil v jízdě po koleji tímto vozidlem neobsazené.

5.3 Výhybky

- 01 Výhybka je zařízení, umožňující jízdu vozidla z jedné koleje na druhou bez přerušení jízdy.
- 02 Výhybka se skládá z pohyblivých částí (stavěcí zařízení v přestavníkové skříně, jazyky) a pevných částí (srdcovka, opornice, přídržnice, spojovací kolejnice).

- 03 Rozjezdová výhybka je taková výhybka, která je v pravidelném provozu pojížděna ve směru proti hrotům jazyků. Za rozjezdovou výhybku se považuje i výhybka pravidelně pojížděná v obou směrech (po hrotech i proti hrotům jazyků).
- 04 Sjezdová výhybka je taková výhybka, která je v pravidelném provozu pojížděna ve směru po hrotech jazyků.

5.4 Zastávky

- 01 Zastávky jsou místa určená k vystupování a nastupování cestujících.
- 02 Prostor zastávky je na trati vymezen začátkem a koncem zastávky. Začátek zastávky tvoří rovina kolmá k ose trati v místě, kde je umístěn označnický zastávky. Konec zastávky tvoří rovina kolmá k ose vozovky v místě, kde je konec nástupního ostrůvku nebo nástupiště.
- 03 Zastávky se z dopravně- přepravního hlediska dělí na:
  - a) stálé, v nich zastavují všechna vozidla
  - b) na znamení, v nich vozidlo zastaví tehdy, když se v prostoru zastávky nachází cestující (tento je povinen zaujmout na zastávce takové místo, aby mohl být řidičem včas spatřen) a rovněž tehdy, když cestující ve vozidle dá včas vnitřním dorozumívacím zařízením vozidla návěst „Zastav“ nebo o zastavení požádá doprovodnou četou. Stejný význam jako návěst „Zastav“ má signalizace předvolby otevření dveří. Pokud se v zastávce na znamení nachází vozidlo, je další vozidlo povinno zastavit za ním za účelem umožnění příp. přestupu cestujících
  - c) občasné, mající časové vymezení platnosti
  - d) manipulační, sloužící pro provozní odstavení vozidel MHD
  - e) dočasné, které se zřizují na přechodnou dobu
  - f) kombinované (sdružené), nesoucí více znaků předchozích druhů včetně časového vymezení platnosti
- 04 Podle charakteru pohybu cestujících se zastávky dělí z hlediska dopravně-technického na:
  - a) nácestné
  - b) nástupní (určené pro nástup)
  - c) výstupní (určené pro výstup)

6 Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Tyto zásady jsou závazné pro všechny pracovníky DPMB i pro pracovníky ostatních právních subjektů, kteří na základě smluvního vztahu vykonávají pro DPMB sjednanou činnost.

6.1 Vedoucí pracovníci

- 01 Vedoucí pracovníci všech stupňů řízení odpovídají za zajištění BOZP v souladu se Zákoníkem práce, platnými předpisy DPMB a dalšími obecně platnými právními předpisy, které se vztahují k problematice BOZP.
- 02 Za vedoucího práce je považován i pracovník dělnické profese slovně či písemně pověřený vedením pracovní čety.

6.1.1 Povinnosti vedoucích pracovníků

Vedoucí pracovníci, kteří bezprostředně řídí podřízené pracovníky při výkonu práce a kontrolují jejich osobní bezpečnost, jsou povinni:

- a) zajistit provádění práce na tramvajové dráze či v její blízkosti pouze pracovníky zdravotně a odborně způsobilými a prokazatelně seznámenými s ustanoveními této směrnice
- b) prokazatelně poučit pracovníky při nástupu pracovní činnosti o bezpečnosti práce, o pracovních postupech a všech předpokládaných mimořádnostech na pracovišti a provést s nimi o tomto poučení zápis (například do bezpečnostní knížky)
- c) kontrolovat pracoviště vždy před zahájením práce a soustavně vykonávat dozor nad dodržováním bezpečnostních předpisů jemu podřízenými pracovníky
- d) vydat pokyn k zahájení práce jen tehdy, jsou-li všichni pracovníci jemu podřízení vybaveni předepsanými OOPP. Provéřit, zda jsou používaná technická zařízení (stroje) a pracoviště v řádném technickém stavu a vybavena předepsaným ochranným zařízením a zda jsou na určených technických zařízeních provedeny předepsané prohlídky a revize.
- e) zajistit včasné odstranění nedostatků a závad na pracovišti, které by mohly být příčinou vzniku pracovního úrazu, dopravní nehody či vykolejení kolejového vozidla a případně přijmout potřebná opatření k odstranění nebezpečí
- f) zajistit vymezení pracoviště, stanovit a poučit osoby, které budou vykonávat dozor nad ohrožením osob zde pracujících kolejovou dopravou, v případě práce na pozemní komunikaci i silniční dopravou
- g) oznámit před zahájením práce vedoucímu směny dopravního dispečinku den a dobu zahájení a konce práce v určitém pracovním úseku, pokud se jedná o činnost bez vyloučení dopravy. Dispečink musí výzvou tuto skutečnost oznámit řidičům příslušných linek a to opakovaně. V případě prací s vyloučením dopravy se postupuje podle směrnice D04.
- h) dle povahy prací a vlastního zvážení situace zajistit snížení rychlosti na koleji v místě práce, na přilehlé či přilehlých kolejích, osadit příslušná návěstidla a ohlásit tuto skutečnost, včetně upřesnění pracovního místa, vedoucímu směny dopravního dispečinku DPMB, který provede záznam v hlášení dispečinku
- i) před započítáním pracovní přestávky určit všem pracovníkům bezpečné místo k odpočinku. V případě chůze na pracoviště provozovaným kolejištěm či v jeho bezprostřední blízkosti určit směr cesty tam i zpět
- j) zajistit, aby po ukončení práce bylo pracoviště uvedeno do takového stavu, aby nebyla ohrožena bezpečnost ostatních pracovníků drážního provozu, případně bezpečnost tramvajové dopravy, odstranit návěstidla pro dočasné snížení rychlosti a oznámit tuto skutečnost vedoucímu směny dopravního dispečinku DPMB
- k) kontrolovat dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek před a v průběhu směny
- l) stanovit místo srazu při práci v terénu, místo odstavování vozidel a stavebních mechanismů
- m) v případě práce na zařízení pod napětím či v jeho blízkosti stanovit postup při práci dle podnikových směrnic pro tyto činnosti (B03, B37, T30)

6.2 Pracovníci

- 01 Každý pracovník je povinen podle svých možností dbát o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se jeho jednání bezprostředně dotýká. Jsou povinni dodržovat technické předpisy a normy, bezpečnostní předpisy, technologické postupy a pokyny vydané vedením organizace či vedoucím pracovníkem, k zajištění BOZP, se kterými musí být prokazatelně seznámeni.
- 02 Pracovník, pohybující se na drážním tělese, je osoba, která se podílí na zajištění standardního chodu daného úseku MHD v místech, kde z provozních důvodů nelze při vykonávání dané pracovní činnosti, včetně pochůzek s ní spojených, vyloučit riziko ohrožení této osoby dopravním provozem na dráze. K jejímu výkonu je nezbytná odborná způsobilost ve smyslu podnikové směrnice P03 příloha 1 a zdravotní způsobilost ve smyslu podnikové směrnice P05 bod 10. K výkonu této činnosti musí být pracovník proškolen.
- 03 Pracovníci provádějící opravy, údržbu, měření nebo kontrolu na tramvajovém tělese musí být po celou dobu vystrojeni výstražnou vestou nebo výstražným popruhem oranžové nebo žluté barvy. Spolu s tím musí být obuti do pevné obuvi s protiskluzovou podešví vyhovující požadavkům normových hodnot, ochranou přilbou při práci s břemeny na zdvihacím zařízení či při práci na trakčním vedení a při provádění svářečských prací oblečení podle svářečských předpisů. Při své práci se musí pohybovat s nejvyšší opatrností s ohledem na kolejový a silniční provoz. Na tramvajovém tělese nesmí za provozu pracovat samostatný pracovník. Při práci musí vždy jeden pracovník střežit blížící se kolejová a silniční vozidla (netýká se revizí na trati).

6.2.1 Povinnosti pracovníků

Pracovníci jsou povinni:

- a) nastupovat do zaměstnání včas a řádně odpočatí, nesmí být pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek a nesmí v pracovní době požívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky
- b) podrobit se na výzvu oprávněné osoby orientační zkoušce, případně lékařskému vyšetření, zda nejsou při výkonu pracovní činnosti pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky
- c) používat předepsané OOPP, ochranná zařízení a pracovní pomůcky a udržovat je v dobrém a funkčním stavu. Při poškození jsou povinni ihned oznámit každou závadu, mající vliv na funkčnost, nadřízenému, který musí sjednat nápravu.
- d) při zjištění nebezpečí, nedostatků a závad, které ohrožují bezpečnost a ochranu zdraví při práci, případně mohou způsobit úraz, tyto skutečnosti ohlásit ihned svému nadřízenému
- e) zdržovat se jen na přikázaných pracovištích a nevzdalovat se z tohoto pracoviště bez souhlasu bezprostředně nadřízeného pracovníka. Při přerušení práce smí pokračovat v práci pouze se svolením osoby, která přerušení práce nařídila nebo povolila
- f) účastnit se povinného školení či zkoušek BOZP dle směrnic DPMB
- g) ohlásit ihned vznik pracovního úrazu svému bezprostředně nadřízenému pracovníkovi, i když úraz nemá za následek okamžitou pracovní neschopnost
- h) absolvovat nařízené lékařské prohlídky k zjištění zdravotní způsobilosti dle pokynů zaměstnavatele
- i) udržovat pořádek a čistotu na svém pracovišti. Udržovat svěřená technická zařízení (stroje) v řádném technickém stavu a při obsluze dodržovat příslušné normy a pokyny k

obsluze a vlastnit předepsané oprávnění. Nadřízený musí pracovníky seznámit s normami a pokyny a kontrolovat platnost oprávnění.

- j) zajistit poskytnutí nebo zprostředkovat první pomoc každému spolupracovníkovi, který jeví známky poruchy zdraví nebo ohrožení života

7 Podmínky pro bezpečnou práci pracovníků

7.1 Práce a pohyb pracovníků v kolejišti

- 01 Práce a pohyb v kolejišti vyžaduje od všech pracovníků zvýšenou pozornost. Proto je zakázáno:
- a) vstupovat do kolejiště bez soustředění se na možný provoz kolejových vozidel, zdržovat se v kolejišti bez důvodu, přecházet koleje bez rozhlédnutí se na obě strany
  - b) stoupat a sedat na hlavu kolejnic, srdcovku, přídržnici, jazyk nebo opornici výhybky a přestavníky výhybek
  - c) přecházet po spřáhlech vozidel, stát nebo sedět na nich
  - d) vstupovat do prostoru mezi pevné překážky a jedoucí vozidla, zdržovat se v tomto prostoru, jakož i zdržovat se tam, kde není dodržen volný schůdný prostor nebo průjezdný průřez
  - e) naskakovat na vozidla a seskakovat z vozidel pokud jsou v pohybu
  - f) tlačit nebo táhnout kolejová vozidla ručním posunem za spřáhla
  - g) stoupat nebo sedat na elektromotorické přestavníky a jiná elektrická zařízení
  - h) opravovat vozidla či mechanizační prostředky za chodu a bez jejich zabezpečení proti samovolnému uvedení do pohybu
  - i) používat jiné cesty, než veřejně přístupné, popř. určené vedoucím pracovníkem
- Je-li z provozních nebo jiných důvodů nezbytně nutné, např. při nehodě, mimořádnostech apod., aby pracovníci pracovali nebo se pohybovali v kolejišti, musí být před vstupem do kolejiště řádně a prokazatelně poučeni ve smyslu tohoto předpisu. Pracovat v kolejišti mohou jen pod přímým dozorem pracovníka zdravotně způsobilého a odpovědného za jejich bezpečnost
- j) vystupovat na střechy vozidel, vyjma pracovníků trolejového vedení a pověřených mechaniků ve vozovně a to zásadně při vypnutém stavu
- 02 Všechna zařízení, pracovní pomůcky, náradí a ostatní materiál musí být uloženy vždy tak, aby nezasahovaly do průjezdného průřezu a volného schůdného prostoru.
- 03 Zaměstnanci při práci s břemeny na zdvihacím zařízení musí mít řádně upevněnou ochrannou přilbu a oděv výstražné barvy a musí být prokazatelně proškoleni ze zásad bezpečné manipulace s břemeny.
- 04 Stožáry, sloupy, nosné konstrukce, překážky přesahující úroveň kolejiště a pevné stavby zasahující do volného schůdného a manipulačního prostoru musí být, vzhledem k ohrožení bezpečnosti pracovníků označeny podle povahy překážky výstražnou značkou nebo výstražným nátěrem, dle podnikové směrnice T08.

7.2 Práce v obvodu zastávek

Při práci v zastávce musí být pracoviště vymezeno a označeno (např. bezpečnostní páskou či mobilním oplocením) a zamezen tak přístup nepovolaných osob na stavenišť. Pokud je třeba zastávku přeložit anebo zrušit, musí být na přístupovém místě k zastávce umístěna

informace pro cestující o zrušení nebo přeložení zastávky. O každé takové změně se provede záznam v hlášení dispečinku.

7.3 Práce a pohyb pracovníků ve vozovných a areálech

- 01 Cestou na pracoviště a z něho, při pohybu v pracovních prostorech a podnikových areálech musí být pracovníci vždy pozorní a přednostně používat vyhrazených komunikací, přechodů, vstupů a výstupů pro chodce.
- 02 Při chůzi ve vozovce nebo kolejišti je nutno věnovat stálou pozornost možnému pohybu vozidel.
- 03 Pracovníci externích firem se smějí po areálech DPMB pohybovat pouze v prostorách, které jim byly určeny a jsou potřebné pro výkon jejich práce. Do ostatních prostor, které nesouvisí s jejich činností, mají vstup zakázán.
- 04 Je zakázáno přeskakovat či jinak překonávat montážní jámy, kromě míst k tomu určených a uzpůsobených, anebo se v jámách bezdůvodně zdržovat, zejména v době přistavování vozidla nad jámu.
- 05 Jízda vozidly je povolena pouze po komunikacích k tomu určených. Řidiči jsou povinni respektovat veškeré dopravní značení a ostatní předpisy jako na veřejných komunikacích. Navíc musí dbát zvýšené pozornosti na možný pohyb chodců.
- 06 Pracovníci nesmějí obsluhovat stroje, zařízení nebo dopravní prostředky bez příslušného oprávnění, odborné a zdravotní způsobilosti a zaškolení nebo výcviku.
- 07 Externí pracovníci nesmějí používat a obsluhovat zařízení v majetku DPMB, pokud toto nebylo schváleno a povoleno.
- 08 Pokud pracovník zjistí jakoukoliv závadu, která ohrožuje bezpečnost či zdraví osob, je povinen ji ihned nahlásit odpovědnému pracovníkovi.
- 09 Vedoucí práce musí oznámit před zahájením práce vozmistrovi dobu zahájení a konce práce v určitém pracovním úseku. Vozmistr musí tuto skutečnost oznámit pracovníkům provádějícím posun ve vozovně.

8 Ostatní bezpečnostní zásady

- 01 Všechny práce ohrožující stabilitu tramvajového tělesa, případně geometrickou polohu koleje, musí být schváleny příslušným správcem tratí střediska Tratež ED. U externího stavebníka budou konkrétní podmínky realizace stanoveny ve vyjádření DPMB k předmětnému záměru (finální vyjádření za DPMB zpracovává a odesílá Odbor rozvoje MHD) a upřesněny při předání staveniště. U prací, kde je stavebník některá z organizačních jednotek DPMB, bude souhlas střediska Tratež ED udělen v rámci stavební přípravy příslušné akce a spolu se souhlasem budou stanoveny konkrétní podmínky realizace.
- 02 Veškeré práce na tramvajovém tělese a v jeho bezprostřední blízkosti musí být nahlášeny dopravnímu dispečinku, který zajistí opakované výzvy řidičům s upozorněním na pohyb osob v kolejišti.
- 03 Pro pracovníky provádějící měření zpětného kolejničového vedení platí podniková směrnice B18.
- 04 Pro práci na trolejovém vedení platí podniková směrnice B03, pro údržbu a provoz elektricky stavěných výhybek pak podniková směrnice B37.
- 05 Začátek a konec staveniště či místa, kde se pracuje, musí být označen návěstidly „Práce na trati“ a „Konec práce na trati“.
- 06 V případě pokosových prací v bezprostřední blízkosti kolejiště, jsou povinni pracovníci přerušit svou činnost a tuto zahájit až po projetí drážního vozidla.

- 07 Všechny osoby pohybující se po drážním tělese musí být proškoleny z návěstních předpisů dle přílohy 1.
- 08 Po samostatném drážním tělese je zakázána jízda nekolejovými vozidly. Na svršku zakrytém panelovou zádlahou či po koleji se štěrkovou přesypávkou může v nezbytných a odůvodněných případech povolit výjimku správce tratě, přičemž vjíždět na samostatné těleso anebo vyjíždět z něj lze pouze na místech k tomu určených a uzpůsobených. Na otevřeném nebo zatravněném tramvajovém tělese je veškerá jízda nekolejových vozidel přísně zakázána, s výjimkou vozidel s kolejovým adaptérem.

9 Závěrečné ustanovení

Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance DPMB a pro pracovníky externích fyzických a právnických osob, kteří vykonávají pro DPMB práce a činnosti v kolejišti. Plně nahrazuje směrnici B06r0 ze dne 1. 1. 2012. Tato směrnice bude nedílnou částí smluv uzavíraných mezi DPMB a cizími subjekty, které vykonávají či budou vykonávat práce na tramvajové dráze či v její blízkosti.

V Brně dne 14. března 2020

Ing. Miloš Havránek
generální ředitel

Příloha č. 1**Návěsti a návěstidla – minimální znalost****1. Stůj**

Návěst „Stůj“ znamená, že drážní vozidlo musí svým čelem zastavit před touto návěstí. Návěst se dává světlem, návěstním praporkem, návěstním terčem červené barvy nebo vztyčením paže vstříc příjíždějícímu drážnímu vozidlu.

Návěstní terč s návěstí „Stůj“ je obdélníková tabulka o rozměrech nejméně 200 x 300 mm s červeným podkladem, bíle orámovaná. Šířka orámování je 30 mm.

3. Přiblížit

Návěst „Přiblížit“ je opakovaný pohyb paží, za snížené viditelnosti svítilnou s bílým světlem před tělem vodorovně sem a tam.

Návěst „Přiblížit“ znamená, že řidič uvede vozidlo do pohybu směrem k osobě dávající návěst „Přiblížit“. Řidič může jet pouze po dobu, po kterou návěst vidí. Návěst lze zdůraznit dvěma dlouhými zvuky (— —) píšťalkou nebo vnitřním dorozumívacím zařízením.

4. Vzdálit

Návěst „Vzdálit“ je opakovaný pohyb paží, za snížené viditelnosti svítilnou s bílým světlem, nahoru a dolů.

Návěst „Vzdálit“ znamená, že řidič uvede vozidlo do pohybu směrem od osoby dávající návěst Vzdálit. Řidič může jet pouze po dobu, po kterou návěst vidí. Návěst lze zdůraznit jedním dlouhým zvukem (—) píšťalkou nebo vnitřním dorozumívacím zařízením.

6. Výstraha

Návěstidlo „Výstraha“ upozorňuje na místo, kde je potřeba zvýšit pozornost a očekávat omezení nebo překážku.

Návěstidlo „Výstraha“ tvoří bílá tabulka o rozměrech 200 x 300 mm umístěná na výšku s červeným vykřičníkem. Délka vykřičníku je 250 mm.

8. Nebezpečí - zastavte všemi prostředky

Návěst „Nebezpečí“ znamená, že řidič musí okamžitě učinit opatření k zastavení drážního vozidla všemi prostředky určenými k brzdění. Návěst se dává po celou dobu trvání nebezpečí.

Návěst se dává směrem k řidiči:

- kroužením nataženou paží, praporkem, svítilnou nebo jakýmkoliv předmětem
- rychle za sebou jdoucími krátkými zvuky mechanickým zvoncem, píšťalkou, signalizačním zvonkem nebo vnitřním dorozumívacím zařízením (. . . . .)
- nepřetržitým zvukem elektrického zvonce.

10 Pomalu

Návěst „Pomalů“ znamená, že drážní vozidlo musí jet za touto návěstí opatrně, rychlostí nejvýše 10 km/hod, až k návěsti „Ukončení omezené rychlosti“ nebo návěsti „Omezení rychlosti“ nebo po celou dobu, pokud je návěst dávana ručně.

Ruční návěst „Pomalů“ se dává vstříc drážnímu vozidlu žlutým praporkem nebo svítilnou se žlutým světlem.

Návěst „Pomalů“ se dává též návěstní tabulkou obdélníkového tvaru o rozměrech nejméně 200 x 300 mm se žlutým podkladem, bíle orámovanou. Šířka orámování je 30 mm.

Osoba dává návěst „Pomalů“:

- držení žlutého praporku nebo svítilny šikmo dolů, vstříc drážnímu vozidlu nebo držení přenosného návěstidla
- kýváním napřaženou paží nahoru a dolů
- za snížené viditelnosti návěstní svítilnou se žlutým světlem vstříc drážnímu vozidlu.

18. Omezení rychlosti

Návěst „Omezení rychlosti“ znamená, že vozidlo může pokračovat za touto návěstí nejvýše rychlostí zobrazenou na návěstidle.

Návěstidlo „Omezení rychlosti“ je obdélníková tabulka o rozměrech 200 x 300 mm umístěná na výšku se žlutým podkladem a s bílým orámováním o šířce pruhu 30 mm. Na žlutém podkladu je číslo černé barvy udávající rychlost v km/hod. Číslo je vysoké 120 mm o tloušťce písma 10 mm.

19. Ukončení omezené rychlosti

Návěst „Ukončení omezené rychlosti“ označuje konec úseku s omezenou rychlostí.

Návěstidlo má rozměrově i barevně stejné provedení jako návěst „Omezení rychlosti“ s výjimkou černého čísla rychlosti, na místo kterého je na žlutém podkladu černý pruh šíře 30 mm vedený úhlopříčně z levého spodního do pravého horního rohu.

Návěstidlo může být doplněno bílou dodatkovou tabulkou umístěnou pod návěstidlem s černým symbolem přední části tramvaje. Řidič vozidla smí zvyšovat rychlost již ve chvíli, kdy mjíj návěstidlo čelem vozidla.

Dodatková tabulka umístěná naležato má rozměr 200 x 100 mm.

57 Práce na trati

Návěst „Práce na trati“ vyznačuje místo na trati, na němž se právě pracuje.

Na pozemní komunikaci se umístí před místo, na kterém se pracuje.

Na tramvajové dráze neležící na pozemní komunikaci se na přehledném úseku umístí 30 metrů před místem, na kterém se pracuje. V nepřehledném úseku se umístí ve vzdálenosti větší než 30 metrů (před oblouk v terénním zářezu, před podjezd, před vrchol stoupání apod.).

Za návěstí „Práce na trati“ může vozidlo pokračovat rychlostí nejvýše 30 km/h.

V traťovém úseku, na němž se právě pracuje, nesmí být rychlost jízdy vyšší než 10 km/h.

Návěstidlo „Práce na trati“ je tvořeno tabulí umístěnou na výšku s oranžovým podkladem a černým a bílým orámováním, s černým symbolem koleje a pracujícího dělníka, o rozměrech minimálně 400 x 600 mm umístěnou na výšku. Šířka černého orámování je u základního rozměru 10 mm, bílého orámování 30 mm.

58 Konec práce na trati

Návěst „Konec práce na trati“ vyznačuje konec úseku trati, na kterém se pracuje.

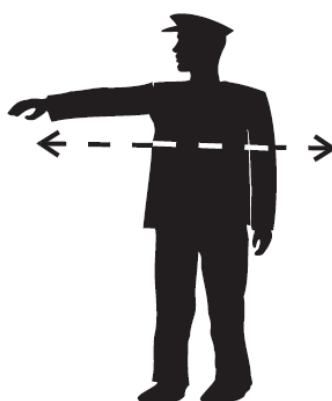
Umístí se bezprostředně za místo, na kterém se pracuje. Návěstidlo označuje konec úseku s omezením rychlosti. Řidič vozidla smí zvyšovat rychlost teprve tehdy, až celé vozidlo mine návěstidlo.

Návěstidlo „Konec práce na trati“ je tvořeno tabulí umístěnou na výšku s bílým podkladem a šedým a bílým orámováním s šedým symbolem koleje a pracujícího dělníka o rozměrech 250 x 400 mm, u přenosných návěstidel minimálně 400 x 600 mm. Šířka šedého orámování je u základního rozměru 10 mm, bílého orámování 30 mm.

Návěsti – dávaná ručně

1. Stůj!

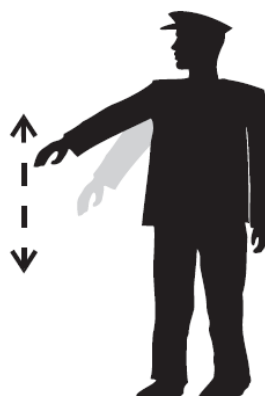
3. Přiblížit!

4. Vzdálit!

8. Nebezpečí - zastavte všemi prostředky!

10. Pomalu!

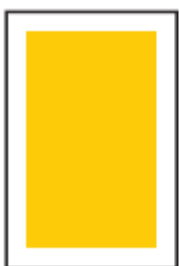
Návěsti – návěstidla

1.
Stůj

6.
Výstraha

10.
Pomalů

18.
Omezení
rychlosti

19.
Ukončení
omezené
rychlosti

57
Práce na trati

58
Konec práce
na trati

